

Корисна модель відноситься до харчової промисловості, зокрема, до виготовлення напоїв, що володіють загальнозміцнюючою та оздоровчою дією.

Відомо, що у лікарських рослинах містяться в готовому стані біологічно активні речовини. Останнім часом значно виріс інтерес до лікарських рослин, оскільки наявність у лікарських рослинах фітогормонів, які вступають у біохімічні реакції, не раз у зовсім малих кількостях, надає рослинним лікам властивостей змінювати різні життєві процеси (при потребі заміної терапії). Характеризуючись великою фізіологічною активністю, вони відіграють роль стимуляторів функцій хворих органів, нормалізуючи їх.

В зв'язку з цим, на основі лікарських рослин розроблений різноманітний асортимент зборів для готування напоїв загальнозміцнюючої та оздоровчої дії.

Відомий збір, що складається із, мас. %: трави череди трироздільної (20-25), трави споришу звичайного (16-19), трави фіалки трикольорової (22-28), коріння лепехи (14-16), листя кропиви дводомної (13-17), бруньок берези (4-6) [1].

Найбільш близьким по технічній суті та результату, який досягається є рослинний збір, що містить: траву звіробоя - 0,5 частин, квіти календули - 0,5 частин, листя шавлії - 0,5 частин, стулки квасолі звичайної - 1 частина, паростки чорниці звичайної - 0,5 частин, солому вівса - 0,5 частин, насіння льону - 2 частини, корені лопуха - 1 частина, листя м'яти перцевої - 1,5 частини. 1 столову ложку суміші заливають 0,5л окропу, кип'ятять 5 хвилин, настоюють 20 хвилин. Приймають по 2 столових ложки 4-5 раз в день [2].

Недоліком зазначених засобів є невисокий зміст біологічно активних речовин, а також складність готування суміші, засіб їх заварки та застосування, що не завжди можливо, наприклад, протягом дня.

Зазначені збори із рослинної сировини недостатньо ефективні, тому що в них відсутні природні рослинні компоненти, що у сполученні з іншими рослинними компонентами більш активно сприяють процесові загального зміцнення та оздоровлення організму людини для зменшення свербіж, покращання загального стану організму, сприяє усуненню набряків.

В основу корисної моделі поставлено завдання удосконалення фіточаю №15 "При алергіях" як загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу для організму людини, який сприяє усуненню набряків, зменшенню свербіж, покращання загального стану організму, у якому за рахунок добору компонентів рослинного походження і їхнього кількісного співвідношення забезпечується більш висока ефективність збору з погляду загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини.

Поставлене завдання вирішується за рахунок того, що фіточай №15 "При алергіях", який включає квіти нагідок лікарських, стулки квасолі звичайної, паростки чорниці звичайної, згідно корисної моделі, додатково містить корені солодки голої, квіти ромашки лікарської, листя берези бородавчастої, листя кропиви дводомної, листя підбілу звичайного, траву череди трироздільної, плоди кропу запашного при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

квіти нагідок лікарських	7,0-7,5
стулки квасолі звичайної	12,5-13,0
паростки чорниці звичайної	7,0-7,5
корені солодки голої	13,5-14,0
квіти ромашки лікарської	7,0-7,5
листя берези бородавчастої	11,5-12,0
листя кропиви дводомної	9,5-10,0
листя підбілу звичайного	9,0-9,5
трава череди трироздільної	11,5-12,0
плоди кропу запашного	9,0-9,5

Зазначені ознаки складають сутність корисної моделі.

До складу фіточаю №15 "При алергіях" входить комплекс біологічно активних сполук, а саме: поліфенольні сполуки, органічні кислоти, вітаміни, мікро- та макроелементи, амінокислоти, жири, клітковину геміцеллюлозу, вуглеводи, дубильні речовини, гіркоти, смоли, стероли, флавоноїди, жирні та ефірні олії та інші речовини, які обумовлюють антисептичну, дезінтоксикуючу, гіпоглікемічну, гормоноподібну, антиоксидантну, сечогінну, жовчогінну та послаблюючу дії.

Корисна модель пояснюється описом лікарських рослин, які використовуються та рецептурою фіточаю.

Корені і кореневища солодки голої містять гліциризин (у 50 разів солодша цукру), стероли та численні флавоноїди (ліквірити, ліквіри-тигенін). Проявляє багатосторонню терапевтичну дію: гормоноподібну (адренкортикотропну), відхаркувальну, протизапальну й антисептичну.

Квіти нагідок лікарських містять каротиноїди, флавоноїди (лікопин, флавохром), полісахариди, поліфеноли, смоли, слизи, органічні кислоти (яблучна, аскорбінова, саліцилова), гірку речовину календелу, ефірні олії, тритерпенові сапоніни. Мають протизапальну, антимікробну, ранозагоюючу, спазмолітичну дію.

Листя кропиви дводомної містять хлорофіл, дубильні речовини, каротиноїди, органічні кислоти, флавоноїди, вітаміни, стерологлікозиди, лігнани, мінеральні солі, В-ситостерин, стерол. Має сечогінні, загальнозміцнюючі, кровоспинні та тонізуючі властивості. Вживають як кровоспинний засіб, для покращення загального обміну речовин, а також весняного й осіннього оздоровчих вітамінних курсів.

Трава череди трироздільної містить дубильні речовини, флавоноїди, ефірні олії, каротини, слизи, аміни, гіркоти, мікроелементи. Має протизапальну, сечогінну, жовчогінну дію. Нормалізує обмін речовин.

Квіти ромашки лікарської містять ефірні олії, флавоноїди, органічні кислоти, мікро- та макроелементи, які обумовлюють спазмолітичну, вітрогінну, протизапальну та антисептичну дію.

Листя берези бородавчастої містять ефірну олію, сапоніни, дубильні речовини, смоли, аскорбінову та нікотинову кислоти. Має сечогінні, жовчогінні, спазмолітичні, протизапальні властивості.

Листя підбілу звичайного містять гіркі глікозиди, флавоноїди, ситостерини, сапоніни, каротиноїди, органічні кислоти, дубильні речовини. Використовують як відхаркувальний, пом'якшувальний, протизапальний, жовчогінний, потогінний засіб.

Плоди кропу запашного містять ефірну олію, флавоноїди, каротин, жирні олії. Відхаркувальний і вітрогінний

засіб, знижує артеріальний тиск, використовують при хронічній коронарній недостатності.

Стулки квасолі звичайної містять білки, вуглеводи, жири, клітковину, залізо, геміцеллюлозу, амінокислоти, бетаїн, аргінін, триптофан, тирозин, лейцин, лізин, аспарагін, холін. Обумовлюють зниження вмісту цукру крові (має інсуліноподібний вплив при цукровому діабеті), а також має сечогінні, антибактеріальні й протизапальні властивості. Стимулює фагоцитарну активність лейкоцитів людини, сприяє нормалізації рівня інсуліну, покращає діяльність серцево-судинної системи.

Паростки чорниці звичайної містять поліфенольні сполуки, дубильні речовини, органічні кислоти: лимонну, яблучну, янтарну, хінну, молочну, щавлеву; цукор, аскорбінову кислоту, каротини, вітаміни групи В, також накопичують натрій, калій, кальцій, магній, фосфор, залізо, марганець. Обумовлюють в'язучу, жовчогінну, кровоспинну, антигістамінну, протимікробну дію, підвищують гостроту зору, стимулюють секрецію шлункового соку.

Фіточай №15 "При алергіях" готують із лікарських рослин, зібраних та перероблених при прийнятих технологіях. Фіточай готують у вигляді суміші, мас. %: корені солодки голої (13,5-14,0), квітки ромашки лікарської (7,0-7,5), квітки нагідок лікарських (7,0-7,5), листя берези бородавчастої (11,5-12,0), листя кропиви дводомної (9,5-10,0), листя підбілу звичайного (9,0-9,5), трави череди трироздільної (11,5-12,0), плодів кропу запашного (9,0-9,5), стулки квасолі звичайної (12,5-13,0), паростки чорниці звичайної (7,0-7,5).

Для зручності застосування попередньо подрібнений лікарський збір розфасовується в пакетики для разової заварки вагою 1,5г, що виготовлені із пористого паперу, який не розмокає, дозволений Міністерством охорони здоров'я України для контакту з даним видом продукту. З зазначеної рослинної сировини готують напій шляхом заливання 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г 1 склянкою окропу (100-150мл), настоюють протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців.

Приклади конкретного виконання.

Приклад 1. Фіточай №15 "При алергіях" готують у вигляді суміші, мас. %:

квіти нагідок лікарських	7,5
стулки квасолі звичайної	12,5
паростки чорниці звичайної	7,5
корені солодки голої	13,5
квіти ромашки лікарської	7,5
листя берези бородавчастої	11,5
листя кропиви дводомної	9,5
листя підбілу звичайного	9,5
трава череди трироздільної	11,5
плоди кропу запашного	9,5

Зазначений лікарський збір у кількості 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г заливають 1 склянкою окропу (100-150мл), настоюють протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців. Застосування цього фіточаю №15 по зазначеній процедурі забезпечує більш ефективний результат щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини, який сприяє усуненню набряків, покращує загальний стан організму, зменшує свербіж.

Приклад 2. Фіточай №15 "При алергіях" готують та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

квіти нагідок лікарських	7,2
стулки квасолі звичайної	12,8
паростки чорниці звичайної	7,2
корені солодки голої	13,8
квіти ромашки лікарської	7,2
листя берези бородавчастої	11,8
листя кропиви дводомної	9,8
листя підбілу звичайного	9,2
трава череди трироздільної	11,8
плоди кропу запашного	9,2
квіти нагідок лікарських	7,0
стулки квасолі звичайної	13,0
паростки чорниці звичайної	7,0
корені солодки голої	14,0
квіти ромашки лікарської	7,0
листя берези бородавчастої	12,0
листя кропиви дводомної	10,0
листя підбілу звичайного	9,0
трава череди трироздільної	12,0
плоди кропу запашного	9,0

Застосування фіточаю №15 "При алергіях" по зазначеній процедурі забезпечує такий же результат, як і по прикладах 1 і 2 щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини, який сприяє усуненню набряків, зменшує свербіж, покращує загальний стан організму.

Наведені приклади підтверджують, що цей фіточай №15, який по своєму складу є нешкідливим, практично не токсичний, не має побічної дії в межах зазначених компонентів і їхніх співвідношень, забезпечує більш високий результат при його застосуванні в якості загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу при розладах обміну речовин, для покращання загального стану організму, зменшення свербіжу, усунення набряків.

Джерела інформації, які використані при складанні заявки:

1. Патент СРСР №1793927, МПК А 61 К 35/78, публ. 07.02.93, Бюл. №5.

2. В.Р. Ружилю «Секреты природной аптеки», Хмельницький, Поділля, 1998, стр. 275 (прототип).